RUKA NORDICIN VASTUULLISUUSOHJELMA 2026–2030

25 VUOTTA TALVIURHEILUA

– Talviurheilun tulevaisuus tehdään yhdessä

SISÄLTÖ

1. Johdanto
2. Visio 2030
3. Vastuullisuusohjelman periaatteet
4. Vastuullisuuden painopistealueet
5. Liikkuminen ja matkaketjut
6. Energia, vesi ja talviolosuhteet
7. Kiertotalous ja jätehuolto
8. Ruoka ja catering
9. Kestävät hankinnat ja toimintaketjut
10. Sosiaalinen vastuu
11. Paikallinen elinvoima
12. Kestävän kehityksen hankkeet ja yhteistyökumppanit
13. Vastuullisuudesta kilpailuetua
14. Vastuullisuustoimenpiteiden toteutussuunnitelma 2026
15. Ruka Nordicin tärkeimmät mittarit
16. Vastuullisuusohjelman 2026–2030 tiekartta
17. Viestintä
18. Ruka Nordic Forum – vastuullisuus / White Winters
19. Sidosryhmämalli
20. Johtaminen ja vastuut
21. Jatkuvan kehittämisen malli
22. Vuoden 2026 tärkeimmät päätettävät asiat
23. Ruka Nordicin vastuullisuuslupaus

    Lähde- ja benchmark-viitekehys

LIITTEET

Liite 1. Ruka Nordicin vastuullisten hankintojen tarkistuslista

Liite 2. Toimittajan vastuullisuussitoumuksen mallipohja

1. Johdanto

Ruka Nordic on kansainvälinen talviurheilutapahtuma, jonka merkitys ulottuu kilpailuviikonlopun ulkopuolelle. Tapahtuma vaikuttaa Rukan ja Kuusamon alueen elinvoimaan, matkailuun, yritystoimintaan, nuorten ja lasten liikuntaan, vapaaehtoistoimintaan sekä koko suomalaisen talviurheilun näkyvyyteen. Ruka Nordic 2025 keräsi lähes 30 000 kävijää ja tapahtuman aluetaloudellinen vaikutus Ruka-Kuusamon alueelle oli 4,5 miljoonaa euroa.

Vuonna 2026 Ruka Nordic juhlii 25-vuotista taivaltaan avaamalla maastohiihdon ja yhdistetyn maailmancup-kauden. 25 vuotta kansainvälistä talviurheilua on saavutus, mutta samalla se on katse tulevaisuuteen: **millaisen tapahtuman haluamme jättää seuraaville 25 vuodelle?**

Ruka Nordicin vastuullisuustyön lähtökohta on vahva. **Ruka–Kuusamon alueella vastuullisuutta on rakennettu pitkäjänteisesti jo vuosikymmenten ajan**, ja kestävä toimintatapa on osa alueen yritysten, yhteisöjen ja matkailun kehittämistä. Ruka-Kuusamon matkailualueella on oma vuosittain päivitettävä **kestävän matkailun suunnitelma ja Ruka Hiihtokeskus on yksi maailman vastuullisimmista alan toimijoista**. Tämä muodostaa myös Ruka Nordicille tärkeän perustan.

Ruka Hiihtokeskuksen vastuullisuusohjelma

Ruka ja Kuusamo tunnetaan luonnonläheisyydestä, puhtaasta vedestä ja ilmasta, paikallisesta ruoasta sekä vahvasta yhteydestä ympäröivään luontoon. Nämä eivät ole Ruka Nordicin näkökulmasta vain alueen matkailullisia vetovoimatekijöitä, vaan myös **vastuullisen talviurheilutapahtuman perusta ja tulevaisuuden toimintaedellytys**. Tapahtumaa järjestetään ympäristössä, jonka luonnon ja talven säilyminen on edellytys sekä talviurheilulle että alueen matkailulle.

Ruka Nordic haluaa rakentaa oman vastuullisuustyönsä tämän vahvan perustan päälle. Ruka Nordicilla on jo Ekokompassi-ympäristöjärjestelmä, joka tukee tapahtuman ympäristövastuullisuuden tavoitteellista kehittämistä ja seurantaa. Tavoitteena ei siis ole aloittaa vastuullisuustyötä alusta, vaan **tuoda alueella jo oleva osaaminen, tekeminen, ratkaisut ja tavoitteet osaksi kansainvälisen talviurheilutapahtuman tuotantoa** – ja samalla tunnistaa ne osa-alueet, joissa tapahtumalla itsellään on erityinen mahdollisuus vaikuttaa.

Vastuullisuus on Ruka Nordicissa osa tapahtuman tulevaisuutta

Talviurheilutapahtuman vastuullisuus muodostuu useista toisiinsa liittyvistä kokonaisuuksista. Tapahtuman ympäristövaikutukset syntyvät muun muassa liikkumisesta, energiankulutuksesta, hankinnoista, ruoasta, jätehuollosta ja rakentamisesta. Samalla tapahtumalla on merkittäviä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia alueelle: se työllistää, aktivoi vapaaehtoisia ja seuroja, tarjoaa lapsille ja

nuorille mahdollisuuksia liikuntaan ja tuo alueelle matkailijoita sekä kansainvälistä näkyvyyttä.

Ruka Nordicin vastuullisuudessa tarkastellaankin kokonaisuutta:

ympäristövastuu + sosiaalinen vastuu + taloudellinen kestävyys + hyvä hallinto = vastuullinen Ruka Nordic.

Tavoitteena ei ole ainoastaan vähentää tapahtuman haitallisia vaikutuksia. Tavoitteena on myös vahvistaa tapahtuman myönteisiä vaikutuksia, kehittää uusia ratkaisuja, lisätä alueellista yhteistyötä ja tehdä vastuullisuudesta osa Ruka Nordicin kilpailukykyä.

Tämä on tärkeää myös siksi, että tapahtuman merkittävimmät ympäristövaikutukset eivät välttämättä synny itse kilpailupaikalla. Esimerkiksi matkustaminen muodostaa merkittävän osan matkailun hiilijalanjäljestä. Ruka Nordicin on siksi tarkasteltava omaa vaikutustaan koko tapahtumaketjussa: **miten urheilijat, joukkueet, yleisö, vapaaehtoiset, työntekijät, tavarat ja palvelut liikkuvat tapahtumaan ja tapahtuman aikana?**

Samalla Ruka Nordicilla on mahdollisuus toimia alustana, jolla alueen yritykset ja muut toimijat voivat tuoda esiin uusia vastuullisia ratkaisuja ja rakentaa niistä yhdessä uusia toimintamalleja.

Vahva alueellinen perusta – oma tapahtumatason toimintamalli

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelma ei korvaa alueella jo tehtävää vastuullisuustyötä, vaan **kokoaa ja konkretisoi sen tapahtuman näkökulmasta**.

Ruka Hiihtokeskuksen vastuullisuustyö, Ruka–Kuusamo Matkailuyhdistyksen Sustainable Travel Finland -työ, Kuusamon kaupungin ja Naturpoliksen kestävän kehityksen työ sekä alueen yritysten omat ratkaisut muodostavat kokonaisuuden, johon Ruka Nordic voi kytkeytyä.

Tapahtuman tehtävänä on puolestaan tehdä vastuullisuudesta konkreettista siellä, missä tapahtuman tuotannolla on suora vaikutus. Tämä tarkoittaa esimerkiksi:

- miten hankintoja tehdään
- miten tapahtuman liikkumista ohjataan
- miten energiaa ja vettä käytetään
- miten ruokatarjontaa kehitetään
- miten jätteet lajitellaan ja kierrätetään
- miten tapahtumarakentamisen materiaalivirtoja hallitaan
- miten vapaaehtoisten, työntekijöiden, urheilijoiden ja yleisön turvallisuudesta ja hyvinvoinnista huolehditaan

- miten vastuullisuus huomioidaan kumppanuuksissa ja kaupallisissa yhteistyökuvioissa
- miten vastuullisuudesta viestitään avoimesti ja uskottavasti.

Tavoitteena on luoda Ruka Nordicille **selkeä, käytännönläheinen ja mitattava toimintamalli**, jonka avulla vastuullisuus muuttuu yksittäisistä hyvistä teoista osaksi tapahtuman normaalia tuotantoa.

Vastuullisuus kilpailuetuna

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelma on samalla osa tapahtuman strategista ja kaupallista kehittämistä. Kansainvälisessä urheilussa vastuullisuuden merkitys kasvaa sekä lajiliittojen, tapahtumajärjestäjien, yleisöjen että yhteistyökumppaneiden näkökulmasta.

Ruka Nordic voi erottautua sillä, että vastuullisuus näkyy **konkreettisina tekoina, mitattavina tuloksina ja yhteistyönä**, ei vain viestintänä.

Tavoitteena on rakentaa kumppaneille mahdollisuuksia osallistua vastuullisuustyöhön esimerkiksi kestävien hankintojen, liikkumisen, energiaratkaisujen, kiertotalouden, ruoan ja uusien teknologioiden kautta. Näin vastuullisuudesta voidaan rakentaa myös **uutta kaupallista arvoa ja kilpailuetua Ruka Nordicille ja sen kumppaneille**.

FIS:n vastuullisuusohjeet hankintojen ja tapahtumatuotannon viitekehyksenä

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelman kansainvälisenä viitekehyksenä hyödynnetään *FIS Snowball Guide: Sustainability Best Practices for FIS Events* -ohjetta. Hankintojen kehittämistä tukee *FIS Sustainable Procurement Guide*, joka auttaa huomioimaan hankintojen ympäristövaikutukset, sosiaalisen vastuun ja taloudellisen kestävyyden sekä kehittämään vastuullisia toimintatapoja koko hankintaketjussa. Vaatimukset suhteutetaan hankinnan luonteeseen, kokoon ja riskeihin.

Vuoden 2026 kilpailuissa hyödynnetään myös **FIS CO_2-laskuria** tapahtuman hiilijalanjäljen lähtötason määrittämiseen ja merkittävimpien päästölähteiden tunnistamiseen.

Ohjelman laadinnassa on lisäksi hyödynnetty kesäkuussa 2026 toteutettuja sidosryhmähaastatteluja ja vertailtu muiden tapahtumien käytäntöjä, kuten Salpausselän kisojen vastuullisuusohjelmaa. Näin kansainväliset linjaukset, tapahtumien hyvät käytännöt ja Ruka–Kuusamon alueen osaaminen yhdistyvät Ruka Nordicille sopivaksi kokonaisuudeksi.

Ruka Nordic 2026–2030 – vastuullinen kehityspolku

Vastuullisuusohjelma muodostaa Ruka Nordicille vuosien 2026–2030 kehityspolun. Ensimmäisen vuoden tavoitteena on luoda yhteinen perusta, lähtötaso ja näkyvät käytännön teot. Tämän jälkeen toimintamalleja vakiinnutetaan, uusia ratkaisuja

pilotoidaan ja vastuullisuudesta rakennetaan yhä vahvemmin osa tapahtuman strategiaa ja kilpailuetua.

2026 – Lähtötaso ja näkyvät teot
Vastuullisuusohjelman käyttöönotto, FIS CO_2-laskurin hyödyntäminen, lähtötason määrittely sekä ensimmäiset näkyvät toimenpiteet erityisesti liikkumisessa, jätehuollossa, ruoassa ja hankinnoissa.

2027 – Toimintamallien vakiinnuttaminen
Vastuullisuuskriteerit osaksi hankintoja ja kumppanuuksia, mittareiden järjestelmällinen seuranta sekä vastuullisuuden integrointi tapahtuman vuosittaiseen tuotantoprosessiin. Ruka Nordic Forum / White Winters yritystapahtuma.

2028 – Pilotointi ja skaalaaminen
Uusien ratkaisujen pilotointi yhdessä kumppaneiden, yritysten, oppilaitosten ja alueen toimijoiden kanssa sekä toimivien ratkaisujen laajentaminen.

2029 – Edelläkävijyys ja vaikuttavuus
Ruka Nordicin aseman vahvistaminen vastuullisen talviurheilun kansainvälisenä esimerkkinä sekä vastuullisuuden näkyvämpi hyödyntäminen viestinnässä, kumppanuuksissa ja tapahtuman kaupallisessa kehittämisessä.

2030 – Vastuullisen talviurheilun pohjoinen suunnannäyttäjä
Ruka Nordicilla on vakiintunut, mitattava ja läpinäkyvä vastuullisuuden toimintamalli. Tapahtuma tunnetaan siitä, että se yhdistää kansainvälisen huippu-urheilun, vahvan alueellisen elinvoiman, luonnon ja vastuullisen tulevaisuuden.

2. Visio 2030

Ruka Nordic – vastuullisen talviurheilun pohjoinen suunnannäyttäjä

Vuonna 2030 Ruka Nordic tunnetaan kansainvälisesti vastuullisen talviurheilun edelläkävijänä ja esimerkkinä muille urheilutapahtumille. Se yhdistää huipputason urheilun, pohjoisen luonnon, alueellisen elinvoiman ja vastuullisen liiketoiminnan sekä kehittää ratkaisuja, joita voidaan hyödyntää myös muissa tapahtumissa ja matkailukohteissa.

- **Kansainvälinen esikuva:** Ruka Nordic tunnetaan tapahtumana, jonka vastuullisuuskäytännöistä muut urheilutapahtumat voivat ottaa mallia.
- **Mitattava vaikuttavuus:** ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten kehitystä seurataan vuosittain, ja tuloksista viestitään avoimesti.
- **Kestävien ratkaisujen kehittäjä:** tapahtuma pilotoi ja skaalaa uusia ratkaisuja esimerkiksi liikkumisessa, kiertotaloudessa ja tapahtumatuotannossa.

- **Alueellisen elinvoiman vahvistaja:** Ruka Nordic tuo esiin Kuusamon ja Koillismaan yrityksiä, osaamista ja pohjoisen luontoympäristöä.
- **Kansainvälinen yhteistyöverkosto:** FIS ja White Winters -yhteistyö ja muut kumppanuudet tukevat hyvien käytäntöjen jakamista ja vastuullisuuden kehittämistä yli maarajojen.
- **Vastuullisuus kilpailuetuna:** vastuullisuus vahvistaa tapahtuman kansainvälistä brändiä, kaupallista vetovoimaa ja pitkäjänteisiä kumppanuuksia.
- **Ihmiset ja yhteisö keskiössä:** yhdenvertaisuus, turvallisuus, vapaaehtoisten hyvinvointi ja paikallisten osallistuminen ovat olennainen osa tapahtuman onnistumista.

3. Vastuullisuusohjelman periaatteet

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelma perustuu kuuteen periaatteeseen.

1. Vaikutukset ensin
Kaikkea ei tehdä vain siksi, että se näyttää vastuulliselta. Toimenpiteet priorisoidaan niiden todellisen vaikutuksen perusteella.

2. Mittaa ennen kuin väität
Ruka Nordic rakentaa vastuullisuustyönsä mitattavan tiedon varaan. Vuoden 2026 CO_2-laskenta muodostaa lähtötason, jota verrataan tulevien vuosien tuloksiin.

3. Vastuullisuus tehdään yhdessä
Ruka Nordic ei voi ratkaista vastuullisuuskysymyksiä yksin. Mukaan tarvitaan FIS, Suomen Hiihtoliitto, Kuusamon kaupunki, Ruka-Kuusamo Matkailuyhdistys, Naturpolis, Ruka Hiihtokeskus, KEV, EVO, VR, kumppanit, palveluntuottajat, urheilijat, vapaaehtoiset, yleisö ja alueen yritykset.

4. Suosittele – suosi – edellytä
Ruka Nordic kehittää vastuullisuutta pitkäjänteisesti yhteistyössä kumppaneiden, toimittajien ja alueen yritysten kanssa. Tavoitteena on edistää vastuullisia toimintatapoja osana tapahtuman normaalia tuotantoa ja huomioida ympäristö, ihmiset ja paikallinen elinvoima.

- **2026 – Suosittele:** lisätään tietoisuutta vastuullisista toimintatavoista ja tunnistetaan kehityskohteet.

- **2027–2028 – Suosi:** huomioidaan vastuullisuus entistä vahvemmin valinnoissa ja yhteistyössä.
- **2029–2030 – Edellytä:** vahvistetaan vastuullisuuskäytäntöjä soveltuvissa hankinnoissa ja kumppanuuksissa.

Kehittämisessä huomioidaan hankintojen ja yhteistyön luonne sekä toimijoiden erilaiset mahdollisuudet. Tavoitteena on löytää käytännönläheisiä ratkaisuja, jotka tukevat sekä tapahtuman vastuullisuustavoitteita että alueen yritysten osallistumista.

5. Ratkaisujen pitää toimia käytännössä
Vastuullisuus ei saa muodostua irrallisesta raportointikerroksesta. Ratkaisujen pitää toimia kilpailuorganisaation, urheilijoiden, yleisön, vapaaehtoisten, kumppaneiden ja tuotannon arjessa.

6. Ruka Nordic on alusta
Tapahtumaa hyödynnetään uusien ratkaisujen pilotointiin. Onnistuneet ratkaisut voidaan myöhemmin ottaa käyttöön muissa talviurheilutapahtumissa.

4. Vastuullisuuden painopistealueet

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelma rakentuu kahdeksan painopistealueen ympärille.

4.1 Ilmasto ja CO_2

Tavoitteena on tunnistaa tapahtuman merkittävimmät päästölähteet ja kohdistaa päästövähennystoimet niihin.

Keskeiset toimet:

- FIS CO_2-laskurin käyttöönotto vuonna 2026
- tapahtuman vuosittainen CO_2-laskenta
- päästölähteiden tunnistaminen
- suurimpien päästölähteiden priorisointi
- päästövähennystoimenpiteiden vuosittainen seuranta
- tulosten julkaiseminen osana vastuullisuusraportointia.

FIS korostaa, että täysi päästölaskenta auttaa ymmärtämään tapahtuman arvoketjun päästöjä ja kohdentamaan toimenpiteet suurimpiin vähennysmahdollisuuksiin.

5. Liikkuminen ja matkaketjut

Liikkuminen on Ruka Nordicin vastuullisuusohjelman keskeinen painopiste. Rukan sijainti tarkoittaa, että lentoliikennettä tarvitaan osassa kansainvälistä urheiluliikennettä. Siksi tavoitteena ei ole esittää yhtä ainoaa liikkumisratkaisua, vaan kehittää koko matkaketjua.

Tavoite 2030

Ruka Nordic on Suomen johtava talviurheilutapahtuma kestävien matkaketjujen kehittämisessä.

Toimenpiteet

2026

- matkustustavan lähtötason selvittäminen
- katsojien, vapaaehtoisten, henkilöstön, urheilijoiden ja joukkueiden matkustustiedon kerääminen
- yhteistyön rakentaminen VR kanssa
- Kemijärvi–Ruka-bussiyhteyksien näkyväksi tekeminen
- yhteiskuljetusten ja kimppakyytien edistäminen, esim. Mountain Rideshare
- sähköisen liikenteen ja latausinfran huomioiminen
- matkustustiedon yhdistäminen FIS CO_2-laskentaan.

2027–2028

- junan ja bussin käyttöä lisäävät tapahtumatuotteet
- mahdollinen Ruka Nordic -junakokonaisuus tai muu tilausliikenteen ratkaisu
- joukkueiden ja urheilijoiden junamatkustamisen pilotointi mahdollisuuksien mukaan
- matkaketjun kehittäminen yhdessä alueen kuntien, VR, matkailutoimijoiden ja tapahtuman kanssa.

2029–2030

- matkustustavan systemaattinen seuranta
- vähäpäästöisten matkaketjujen osuuden kasvattaminen
- Ruka Nordicille oma kestävän matkustamisen toimintamalli.

FIS Snowball Guide nostaa liikenteen yhdeksi merkittävimmistä tapahtumien päästöalueista ja edellyttää FIS-tapahtumilta Transport Optimization Plan -suunnitelmaa. Suunnitelmassa tarkastellaan osallistujien, yleisön, henkilöstön, vapaaehtoisten ja tavaroiden liikkumista.

6. Energia, vesi ja talviolosuhteet

Ruka Nordic toimii ympäristössä, jossa energian, veden ja lumen merkitys on poikkeuksellisen suuri.

Tavoitteet

- vähentää tapahtuman energiankulutusta
- suosia uusiutuvaa ja vähäpäästöistä energiaa
- vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä
- seurata tapahtuman vedenkulutusta
- tehdä yhteistyötä Ruka Hiihtokeskuksen ja Kuusamon EVO: kanssa
- kehittää energian ja veden käytön tehokkuutta
- hyödyntää alueen energia- ja vesihuollon ratkaisuja viestinnässä ja pilotoinnissa.

Kuusamon EVOn kanssa voidaan tarkastella esimerkiksi vedenkulutusta, jätevesien käsittelyä, vesipisteitä, pullottomuutta ja tapahtuman vedenkäytön mittaamista.

Vesi

Vuoden 2026 näkyvä toimenpide:

Ruka Nordic – hanavesi ensin.
Tavoitteena on vähentää kertakäyttöisten vesipullojen tarvetta, tarjota selkeästi merkittyjä vesipisteitä ja tehdä Kuusamon puhtaasta vedestä osa tapahtuman vastuullisuustarinaa.

Lumi ja talven tulevaisuus

Ruka Nordic osallistuu keskusteluun talvilajien tulevaisuudesta. FIS Snowball Guide nostaa esimerkiksi snow farming -ratkaisut osaksi talviurheilun kestävää kehittämistä ja mainitsee Levin Suomessa yhtenä snow farming -esimerkkinä.
Ruka Nordicin tavoitteena on:

- seurata lumen ja talviolosuhteiden muutosta
- tehdä yhteistyötä Ruka Hiihtokeskuksen kanssa
- nostaa esiin lumenhallinnan ratkaisuja
- osallistua talvilajien ilmastokestävyyttä koskevaan tutkimus- ja hanketyöhön.

7. Kiertotalous ja jätehuolto

Jätehuolto nostettiin haastatteluissa yhdeksi konkreettisimmista kehityskohteista. Tavoitteena ei ole ainoastaan lisätä lajitteluastioita, vaan varmistaa, että materiaali päätyy tosiasiallisesti oikeaan käsittelyyn.

Tavoitteet 2026–2030

2026

- tapahtuman jätevirtojen lähtötaso
- jätejakeiden selkeä suomi–englanti-merkintä
- lajittelun ohjaaminen tapahtumapaikalla
- L&T kanssa tapahtumakohtainen raportointi
- biojätteen, muovin, pahvin, metallin ja muiden keskeisten jakeiden seuranta.

2027

- tavoitteellinen kierrätysaste
- tapahtuman jätehierarkia: vähennä → käytä uudelleen → kierrätä → hyötykäytä.

2028–2030

- kertakäyttöisten materiaalien vähentäminen
- uudelleenkäytettävien ratkaisujen lisääminen
- materiaalien kiertotalousratkaisujen pilotointi
- kumppaneiden sitouttaminen jäte- ja materiaalitavoitteisiin.

Vuoden 2026 tavoitteeksi asetetaan alustavasti:

Vähintään 55 % tapahtuman jätteistä ohjataan kierrätykseen tai materiaalihyödyntämiseen, kuitenkin niin, että tavoitetta tarkennetaan vuoden 2026 lähtötason perusteella.

8. Ruoka ja catering

Ruka Nordic kehittää ruokatarjontaa ympäristö-, terveys-, paikallisuus- ja asiakaskokemusnäkökulmasta.

Toimenpiteet

- kasvipohjainen vaihtoehto aina saataville
- kasvipohjaisen vaihtoehdon tekeminen näkyväksi ja houkuttelevaksi
- kasvipohjaisten annosten osuuden seuraaminen
- paikallisten ja sesongin mukaisten raaka-aineiden suosiminen
- ruokahävikin seuranta

- vastuullisuuskriteerit catering-kumppaneille
- kertakäyttöastioiden vähentäminen.

Tavoite 2030: Ruka Nordicilla on mitattava ja jatkuvasti kehittyvä vastuullisen ruokatarjonnan toimintamalli.

9. Kestävät hankinnat & toimintaketjut

Ruka Nordic kehittää vastuullisia hankintoja osana tapahtuman kokonaisvastuullisuutta. Hankinnoissa huomioidaan ympäristövaikutukset, ihmisoikeudet, työolot, eettisyys ja paikallinen elinvoima. Kehittämisessä hyödynnetään FIS Sustainable Procurement Guide -opasta ja sovelletaan sen periaatteita hankinnan luonteen, koon ja riskien mukaisesti.

9.1 Hankintojen periaatteet

Ruka Nordic noudattaa hankinnoissaan seuraavia periaatteita:

- **Tarveharkinta:** vältetään tarpeettomia hankintoja ja hyödynnetään olemassa olevia resursseja.
- **Kiertotalous:** suositaan vuokraamista, lainaamista, korjaamista ja uudelleenkäyttöä.
- **Elinkaariajattelu:** huomioidaan materiaalien alkuperä, valmistus, kuljetukset, käyttö ja kierrätys.
- **Ympäristövastuu:** vähennetään materiaalihukkaa, pakkausjätettä, kuljetuksia ja energiankulutusta.
- **Sosiaalinen vastuu:** edellytetään lakien noudattamista, ihmisoikeuksien kunnioittamista, turvallisia työoloja ja eettistä toimintaa.
- **Paikallisuus:** edistetään alueen yritysten osallistumismahdollisuuksia tarkoituksenmukaisissa hankinnoissa.
- **Läpinäkyvyys:** käytetään selkeitä kriteereitä ja viestitään todennettavissa olevista tuloksista.

9.2 Hankintojen vastuullisuuskriteerit

Vastuullisuuskriteerit suhteutetaan hankinnan tarpeisiin ja vaikutuksiin. Keskeisiä huomioitavia osa-alueita ovat:

Hankintakategoria	Keskeiset näkökulmat
Rakenteet ja kalusto	Vuokraus, uudelleenkäyttö, turvallisuus ja energiatehokkuus

Hankintakategoria	Keskeiset näkökulmat
Kuljetukset ja logistiikka	Kuormien yhdistäminen, tyhjien ajojen vähentäminen ja päästöt
Energia ja tekniset palvelut	Energiatehokkuus ja kulutuksen seuranta
Ruoka ja juomat	Paikallisuus, kasvipohjaiset vaihtoehdot ja ruokahävikin vähentäminen
Markkinointi ja tekstiilit	Tarveharkinta, kestävyys ja kierrätettävyys
Palvelut ja majoitus	Työehdot, turvallisuus, yhdenvertaisuus ja vastuulliset toimintatavat

9.3 Toimittajayhteistyö ja sopimukset

Ruka Nordic arvioi hankintoihin liittyviä ympäristö- ja sosiaalisia riskejä niiden merkittävyyden perusteella. Tarvittaessa toimittajilta pyydetään tietoja tai sitoumuksia esimerkiksi materiaalien alkuperästä, työoloista ja ympäristövaikutuksista.

Soveltuviin tarjouspyyntöihin ja sopimuksiin sisällytetään selkeitä, hankintaan liittyviä vastuullisuusvaatimuksia. Toimittajia kannustetaan vuoropuheluun ja jatkuvaan kehittämiseen huomioiden myös paikallisten yritysten erilaiset resurssit.

Toimittajien kanssa kehitetään erityisesti kaluston tehokasta käyttöä, kuljetusten optimointia, energiatehokkuutta ja materiaalien uudelleenkäyttöä. Tavoitteena on vähentää tarpeetonta kaluston käyttöä ja tapahtumarakentamisen materiaalihukkaa.

9.4 Hankintojen kehityspolku 2026–2030

- **2026 – Käynnistäminen:** tunnistetaan keskeiset hankinnat ja riskit sekä otetaan käyttöön vastuullisuuden tarkistuslista.
- **2027 – Vakiinnuttaminen:** sisällytetään vastuullisuuskriteerit soveltuvien hankintojen tarjouspyyntöihin ja sopimuksiin.
- **2028 – Kehittäminen:** pilotoidaan kiertotalousratkaisuja ja kehitetään yhteistyötä toimittajien kanssa.
- **2029–2030 – Vaikuttavuus:** seurataan tuloksia, laajennetaan toimivia käytäntöjä ja viestitään todennettavista saavutuksista.

Hankintojen vastuullisuutta seurataan osana tapahtuman muuta vastuullisuustyötä. Tavoitteena on edistää käytännön parannuksia pitkäjänteisesti ja yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

10. Sosiaalinen vastuu

Ruka Nordic on ennen kaikkea ihmisten ja yhteisöjen tapahtuma.

Sosiaalisen vastuun painopisteitä ovat:

- vapaaehtoisten hyvinvointi
- yhdenvertaisuus
- turvallisuus
- saavutettavuus
- lasten ja nuorten osallistuminen
- seurayhteistyö
- paikallinen yhteisöllisyys
- työntekijöiden ja palveluntuottajien asianmukainen kohtelu
- urheilijoiden hyvinvointi
- häirinnän ja syrjinnän ehkäiseminen.

Vapaaehtoiset

Tapahtumaa ei synny ilman vapaaehtoisia.

Vuodesta 2026 alkaen vastuullisuus otetaan osaksi vapaaehtoisten perehdytystä:

”Kaikesta pitää kysyä.”

Perehdytyksessä käydään läpi:

- jätteiden lajittelu
- turvallisuus
- yhdenvertaisuus
- asiakaspalvelu
- vastuulliset liikkumisratkaisut
- tapahtuman vastuullisuustavoitteet
- miten vapaaehtoinen voi omalla toiminnallaan vaikuttaa.

11. Paikallinen elinvoima

Ruka Nordic on Kuusamon ja Koillismaan tapahtuma.

Tavoitteena on vahvistaa tapahtuman paikallista taloudellista ja sosiaalista vaikutusta:

- paikalliset yritykset mukaan palveluntuottajina
- paikallisen osaamisen näkyväksi tekeminen
- alueellisten tuotteiden ja palvelujen hyödyntäminen
- oppilaitosyhteistyö
- lasten ja nuorten osallistaminen
- paikallisten seurojen yhteistyö
- tapahtuman ympärille syntyvän matkailukysynnän vahvistaminen.

Tässä Ruka Nordic voi ottaa mallia Salpausselän kisoista, joissa paikallinen elinvoima ja yritysyhteistyö on nostettu vastuullisuusohjelman omiksi kokonaisuuksiksi.

12. Kestävän kehityksen hankkeet ja yhteistyökumppanit

Ruka Nordic ei rakenna vastuullisuusohjelmaa yksin.

12.1 EU-hankkeet ja rahoitushaut

Yhdessä Naturpoliksen, Kuusamon kaupungin, Ruka-Kuusamo Matkailuyhdistyksen ja muiden kumppaneiden kanssa kartoitetaan vuosittain:

- EU-rahoitushaut
- kansalliset rahoitushaut
- alueelliset kehittämishankkeet
- vihreän siirtymän hankkeet
- kiertotaloushankkeet
- matkaketjujen kehittämishankkeet
- talvilajien ilmastokestävyyden hankkeet.
-

Tavoite: vähintään 2–3 soveltuvan hankkeen tai rahoitushaun kartoitus vuosittain.

12.2 Kaupalliset kumppanuudet

Vastuullisuus tuodaan osaksi kumppanuusmyyntiä.

Ruka Nordic tarjoaa yrityksille mahdollisuuden:

Rooli / Tehtävä	Kuvaus
Rahoittaa	Tukea vastuullisuushankkeiden ja -ratkaisujen toteuttamista.

Rooli / Tehtävä	Kuvaus
Toteuttaa	Toteuttaa konkreettisia vastuullisuustekoja tapahtuman yhteydessä.
Pilotoida	Kokeilla uusia innovaatioita ja kestäviä ratkaisuja käytännössä.
Viestiä	Kertoa tehtyjen ratkaisujen tuloksista ja vaikuttavuudesta sidosryhmille.

Esimerkkejä kumppanityypeistä ja teemoista:

- **Energia-alan kumppani:** Uusiutuvan energian ratkaisut, energiatehokkuus ja energiaratkaisut tapahtuma-alueella.
- **Liikennekumppani:** Kestävät matkaketjut, vähäpäästöiset kuljetukset ja yhteiskuljetukset.
- **Jätehuoltokumppani:** Kiertotalous, lajittelun kehittäminen ja jätteiden hyötykäyttö.
- **Rakennus- ja kalustokumppani:** Vähäpäästöinen tapahtumatuotanto, kaluston vuokraus ja logistiikan optimointi.
- **Ruokakumppani:** Kasvipohjainen ja paikallinen ruokatarjonta sekä ruokahävikin minimointi.
- **Teknologiakumppani:** Päästöjen mittaus, datankeruu ja digitaaliset vastuullisuusratkaisut.

Tavoitteena on rakentaa Ruka Nordic Sustainable Partner Network.

Kaupalliset kumppanuudet ja hankinnat ovat erillisiä kokonaisuuksia. Kumppanit voivat rahoittaa tai pilotoida vastuullisuusratkaisuja, kun taas hankinnoissa määritellään tuotteiden ja palveluiden vaatimukset. Kumppanuus ei korvaa hankintojen vastuullisuuskriteerejä eikä yksin osoita yrityksen kokonaisvaltaista vastuullisuutta.

Ruka Nordic pyrkii sopimaan kumppaneiden kanssa konkreettisista toimenpiteistä, vastuista ja mittareista sekä viestimään toteutuneista teoista ja niiden todennettavista vaikutuksista.

12.3 FIS ja White Winters yhteistyö

Ruka Nordic hyödyntää FIS White Winters -kokonaisuutta sekä FIS:n vastuullisuustyökaluja. FIS Snowball Guide tukee tapahtuman ympäristövastuuta ja yhteisöllisyyttä, ja FIS Sustainable Procurement Guide auttaa kehittämään vastuullisia hankintoja, kiertotaloutta ja toimittajayhteistyötä.

Ohjeita sovelletaan Ruka Nordicin toimintaympäristöön sopivalla tavalla osana vastuullisuuden suunnittelua, toteutusta ja seuranta

13. Vastuullisuudesta kilpailuetua

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelman yksi keskeinen tavoite on tehdä vastuullisuudesta kaupallisesti merkityksellistä.

Vastuullisuus ei ole erillinen kuluerä, vaan:

- Parempia ratkaisuja
- Parempia kumppanuuksia
- Vahvempi brändi
- Pienemmät riskit

⇒ Kilpailuetu Ruka Nordicille ja kumppaneille

Kumppanuusneuvotteluissa

Vuodesta 2026 alkaen vastuullisuus on mukana kumppanuusneuvottelujen yhteisessä sapluunassa.

Kumppanilta kysytään:

- mitä vastuullisuus tarkoittaa yrityksellenne?
- mitä konkreettista voimme tehdä yhdessä?
- mitä ratkaisua voimme pilotoida tai ottaa käyttöön Ruka Nordicissa?
- miten vaikutus voidaan mitata?
- miten onnistumisesta voidaan viestiä?

Tavoitteena todennettava yhteistyö ja todelliset teot ja vältetään huolellisesti greenwashing ja greenhushing (ei kerrota vastuullisuusteoista).

Salpausselän kisojen benchmark osoittaa, että yritysyhteistyö voidaan rakentaa juuri tällä tavalla: yritys saa mahdollisuuden tuoda vastuullisen ratkaisunsa esiin kansainvälisessä tapahtumassa samalla kun ratkaisu tukee tapahtuman omia tavoitteita.

14. Vastuullisuustoimenpiteiden toteutussuunnitelma 2026

14.1 Ennen tapahtumaa

Hallinto ja suunnittelu

- Nimetään vastuuhenkilöt ja tarkistuslistan käyttöönotto.
- Vahvistetaan tavoitteet, mittarit ja tiedonkeruun vastuut.
- Huomioidaan vastuullisuuskriteerit hankinnoissa ja kumppanuuksissa.

Ympäristö ja liikkuminen

- Otetaan käyttöön FIS CO_2-laskuri ja kerätään lähtötiedot.
- Suunnitellaan matkustamisen ohjaus, joukkoliikenteen viestintä ja yhteiskuljetukset.
- Suunnitellaan jätehuolto, kasvipohjainen ruokatarjonta ja ruokahävikin seuranta.

Hankinnat ja materiaalit

- Tunnistetaan keskeiset hankinnat ja niiden vastuullisuusriskit.
- Hyödynnetään tarveharkintaa, vuokrausta ja uudelleenkäyttöä.
- Huomioidaan vastuullisuuskriteerit soveltuvissa tarjouspyynnöissä ja käynnistetään vuoropuhelu keskeisten toimittajien kanssa.

14.2 Tapahtuman aikana

Toteutetaan suunnitellut toimenpiteet ja kerätään mahdollisuuksien mukaan tietoa energiasta, vedestä, jätteistä, ruoasta, liikkumisesta, turvallisuudesta ja paikallisten palveluiden käytöstä.

Lisäksi seurataan materiaalien uudelleenkäyttöä, kaluston tehokasta käyttöä, kuljetuksia sekä hankintojen ja sopimusten

14,3. Tapahtuman jälkeen

Ruka Nordic kokoaa vuosittain lyhyen vastuullisuusraportin, jossa kuvataan tavoitteiden toteutuminen, mitatut tulokset, onnistumiset, kehityskohteet ja seuraavat toimenpiteet.

Raportissa huomioidaan myös hankintojen vastuullisuuskriteerien käyttö, uudelleenkäytön ja vuokrauksen ratkaisut, kuljetusten optimointi sekä toimittajayhteistyöstä saadut opit. Tuloksia hyödynnetään seuraavan tapahtuman suunnittelussa.

15. Ruka Nordicin tärkeimmät mittarit

Alkuvaiheessa mittareita ei tehdä liikaa. Vuoden 2026 tavoitteena on valita **2–4 strategisesti tärkeintä mittaria**, joiden kehitystä seurataan vuosittain.

Päämittarit

Mittari	2026	2027–2028	2029–2030
Tapahtuman CO_2e	Lähtötaso	Vähennystoimet	Jatkuva vähennys
Vähäpäästöisesti saapuvien osuus	Lähtötaso	Kasvu	Selkeä kasvu
Jätteiden kierrätysaste	Lähtötaso	Tavoite vähintään 55 %	Yli 70 % tavoitetaso
Kasvipohjaisen ruoan osuus	Lähtötaso	Kasvu	Vakiintunut tavoitetaso
Paikallisten kumppanien/toimittajien määrä	Lähtötaso	Kasvu	Vakiintunut seuranta
Vapaaehtoisten tyytyväisyys	Mittaus	Parantaminen	Vakiintunut korkea taso
Vastuullisuuskriteerit sisältävien hankintojen osuus	Lähtötaso	Tavoite yli 50 % soveltuvista hankinnoista	Vastuullisuuskriteerit soveltuvissa hankinnoissa pääsääntö
Vastuullisuussitoumuksen antaneiden toimittajien osuus valituissa hankinnoissa	Lähtötaso	Kasvava osuus	Vakiintunut seuranta
Riskiperusteisesti arvioitujen merkittävien hankintojen osuus	Lähtötaso	Arviointi vakiintuu	Kaikki tunnistetut merkittävät riskihankinnat arvioidaan
Uudelleenkäytön, vuokrauksen ja materiaalien kierron ratkaisut	Toteutuneiden ratkaisujen lähtötaso	Pilottien lisääminen	Toimivien ratkaisujen vakiinnuttaminen

Tarkat numeeriset tavoitteet vahvistetaan vuoden 2026 lähtötason laskennan jälkeen. Näin tavoitteet perustuvat Ruka Nordicin todelliseen tilanteeseen eivätkä ulkopuolelta asetettuihin irrallisiin prosenttilukuihin.

16. Vastuullisuusohjelman 2026–2030 tiekartta

Vuosi	Tavoite	Toimenpiteet
2026 – PERUSTA	Tiedä missä olemme.	Hyväksytään vastuullisuusohjelma ja nimetään vastuuhenkilöt. Otetaan käyttöön FIS CO_2-laskuri ja kartoitetaan päästöjen, liikkumisen, jätteiden, ruoan sekä hankintojen lähtötaso. Käynnistetään White Winters -yhteistyö ja vastuullisuusviestintä.
2027 – TOIMINTAMALLI	Tee vastuullisuudesta osa normaalia tuotantoa.	Vakiinnutetaan vastuullisuuskriteerit hankintoihin ja kumppanuuksiin. Kehitetään kuljetuksia, jätehuoltoa ja ruokatarjontaa sekä käynnistetään kumppaneiden vastuullisuuspilotit. White Winters -vastuullisuustapahtuma
2028 – PILOTIT	Kokeile ja skaalaa.	Toteutetaan vastuullisuusinnovaatioita, kestävien matkaketjujen ja kiertotalouden pilotteja sekä kehitetään energia-, vesi- ja hankintaratkaisuja yhteistyössä kumppaneiden kanssa.
2029 – EDELLÄKÄVIJYYS	Ruka Nordic tunnetaan vastuullisena FIS-tapahtumana.	Vahvistetaan FIS-yhteistyötä ja kansainvälistä vertailua, tuodaan vastuullisuus entistä voimakkaammin osaksi tapahtuman brändiä ja julkaistaan tuloksia laajemmin.
2030 – VASTUULLINEN RUKA NORDIC	Ruka Nordic on pohjoisen talviurheilun vastuullisuuden esimerkkitapahtuma. Osoitetaan datalla kehitys.	Arvioidaan päästöjen, liikkumisen, jätteiden, ruokatarjonnan, hankintojen ja paikallisen elinvoiman kehitystä sekä vakiinnutetaan toimiviksi todetut ratkaisut osaksi tapahtuman tuotantoa.

17. Viestintä

Vastuullisuudesta tehdään näkyvä osa Ruka Nordicin viestintää.
Ruka Nordic -verkkosivuille

Luodaan oma Vastuullisuus-osio, jossa esitellään:

- vastuullisuusohjelma
- 2026–2030 tavoitteet
- tärkeimmät toimenpiteet
- CO_2-laskennan tulokset
- kumppanit
- hankkeet
- konkreettiset vastuullisuusteot
- vuosittaiset vastuullisuusraportit.

Tapahtumaviestintä

Viestinnän periaate:
Näytä teko – kerro vaikutus – anna yleisölle mahdollisuus osallistua.

Esimerkiksi:
Tule junalla Rukalle.
Täytä oma vesipullo.
Lajittele oikein.
Valitse kasvipohjainen vaihtoehto.
Suosi yhteiskuljetusta.
Vastuullisuutta ei viestitä syyllistämällä vaan tekemällä vastuullisesta valinnasta helppo.

18. Ruka Nordic Forum – vastuullisuus / White Winters

Vastuullisuus nostetaan osaksi Ruka Nordicin oheisohjelmaa.

Ruka Nordic Forum – White Winters yritystapahtuma - ensimmäinen tapahtuma vuoden 2027 kisojen yhteydessä

Forum kokoaa yhteen seuraavat tahot ja toimijat:

- **Kansainväliset ja kansalliset lajiliitot:** FIS ja Suomen Hiihtoliitto
- **Alueelliset kumppanit:** Kuusamon kaupunki, Ruka Hiihtokeskus, Ruka-Kuusamo Matkailuyhdistys ja Naturpolis
- **Elinkeinoelämä ja asiantuntijat:** Yritykset, matkailutoimijat ja tutkijat
- **Urheilu-yhteisö:** Urheilijat sekä muut FIS-tapahtumien järjestäjät

Keskeiset teemat:

- Talviurheilun tulevaisuus & urheilun rooli ilmastotyössä
- Kestävä matkustaminen & vähäpäästöiset matkaketjut
- Kestävät hankinnat & kiertotalous tapahtumatuotannossa
- Energia, vesi ja lumi – talviolosuhteiden hallinta ja tulevaisuus

Forum toimii samalla Ruka Nordicin kehitysalustana. Ensimmäinen tapahtuma järjestetään vuoden 2027 Ruka Nordicin yhteydessä.

19. Sidosryhmämalli

Ruka Nordicin vastuullisuustyössä eri toimijoille määritellään selkeä rooli.

Sidosryhmä	Keskeinen rooli
FIS / White Winters	Kansainväliset standardit, työkalut, CO_2-laskenta, benchmarkit
Suomen Hiihtoliitto	Kansallinen yhteistyö ja strateginen tuki
Kuusamon kaupunki	Alueellinen elinvoima, infrastruktuuri ja yhteiskunnallinen yhteistyö
Naturpolis	Hankkeet, rahoitus, innovaatiot ja yritysyhteistyö
Ruka-Kuusamo Matkailuyhdistys	Matkailu, saavutettavuus ja alueen vastuullisuus
Ruka Hiihtokeskus	Tapahtumayhteistyö, vastuullisten toimintamallien jakaminen, kiertotalous- ja energiaratkaisut, infrastruktuuri sekä kestävän matkailun kehittäminen.
VR ja liikennetoimijat	Kestävät matkaketjut
Kuusamon EVO	Vesi, energia ja infrastruktuuri
L&T	Jätehuolto ja kiertotalous
Ramirent	Kalusto, väliaikaiset rakenteet ja energia
Yrityskumppanit	Ratkaisut, pilotit, rahoitus ja viestintä
Urheilijat	Esikuvat ja vastuullisten valintojen lähettiläät
Vapaaehtoiset	Käytännön toteutus ja tapahtumakokemus
Yleisö	Osallistuminen ja käyttäytymisen muutos

20. Johtaminen ja vastuut

Vastuullisuustyö integroidaan osaksi Ruka Nordicin normaalia tapahtumatuotantoa. Pienen tiimin vuoksi erillistä vastuullisuusorganisaatiota ei rakenneta, vaan vastuut jaetaan nykyisten roolien yhteyteen.

Vastuullisuusvastaava

Yksi henkilö koordinoi vastuullisuusohjelman etenemistä, seurantaa, mittareita, FIS-yhteistyötä ja raportointia.

Vastuut osana nykyisiä rooleja

Vastuullisuuden eri osa-alueet jaetaan tiimin jäsenten ja tarvittaessa kumppaneiden vastuulle. Yhdellä henkilöllä voi olla useita vastuualueita. Keskeisiä teemoja ovat:

- energia ja ilmasto
- liikenne
- jäte ja kierrätys
- hankinnat ja ruoka
- sosiaalinen vastuu
- viestintä
- kumppanuudet.

Jokaiselle keskeiselle tavoitteelle määritellään vastuuhenkilö, toimenpide, aikataulu ja mittari. Toteutumista seurataan osana tapahtuman normaalia suunnittelua ja jälkiarviointia.

21. Jatkuvan kehittämisen malli

Ruka Nordic ottaa vastuullisuustyöhönsä vuosittaisen jatkuvan kehittämisen mallin:

PLAN	DO	CHECK	ACT
Suunnittele tavoitteet ja toimenpiteet ennen tapahtumaa.	Toteuta toimenpiteet tapahtuman aikana.	Mittaa tulokset ja raportoi.	Kehitä ja vie opit seuraavan vuoden tavoitteiksi.

FIS Snowball Guide perustuu vastaavaan jatkuvan kehittämisen ajatukseen ja nostaa PDCA-mallin keskeiseksi osaksi tapahtumien vastuullisuusjohtamista.

22. Vuoden 2026 tärkeimmät päätettävät asiat

Vuoden 2026 tapahtuman osalta Ruka Nordicin vastuullisuusohjelman ensimmäinen vaihe keskittyy rajattuun määrään konkreettisia asioita.

TOP 10 – Ruka Nordic 2026

#	Toimenpide	Kuvaus / Tavoite
1	FIS CO_2-laskuri käyttöön	Tapahtuman päästölaskenta ja lähtötason määrittäminen.
2	Matkustustavan selvittäminen	Kävijöiden ja tiimien matkustustavan lähtötason selvitys.
3	VR- ja joukkoliikenneyhteistyö	Joukkoliikenne- ja junayhteyksien tuominen näkyväksi.
4	Jätehuolto ja kierrätys	Kierrätysasteen lähtötason mittaus, ohjeistus ja viestintä.
5	Kasvipohjainen ruokatarjonta	Kasvipohjaisten vaihtoehtojen lisääminen ja seuranta.
6	Vastuullisuuskriteerit	Kriteerien sisällyttäminen hankintoihin ja kumppanuusneuvotteluihin.
7	Vapaaehtoisten perehdytys	Vastuullisuusasioiden ottaminen osaksi vapaaehtoisten koulutusta.
8	Verkkosivujen osio	Oman Vastuullisuus-osion luominen Ruka Nordicin sivuille.
9	White Winters ja FIS -yhteistyö	Kansainvälisen yhteistyön ja sen toimenpiteiden näkyväksi tekeminen.

#	Toimenpide	Kuvaus / Tavoite
10	Raportointi & jatkotavoitteet	Vuoden 2026 vastuullisuusraportti ja tavoitteiden määrittely vuodelle 2027.

23. Ruka Nordicin vastuullisuuslupaus

Ruka Nordic juhlii 25-vuotista taivaltaan avaamalla maastohiihdon ja yhdistetyn maailmancup-kauden. 25 vuotta talviurheilua on myös lupaus tulevaisuudesta. Ruka Nordic sitoutuu kehittämään tapahtumaa niin, että talviurheilun tulevaisuutta rakennetaan yhdessä.

Me mittaamme.
Me vähennämme.
Me kehitämme.
Me kokeilemme.
Me teemme yhdessä.

Ruka Nordic haluaa olla tapahtuma, joka ei ainoastaan järjestä kilpailuja talvella, vaan tekee aktiivisesti työtä sen eteen, että **talviurheilulle, Rukalle ja Kuusamolle on hyvät toimintaedellytykset myös seuraavat 25 vuotta.**

Vastuullisuus ei ole Ruka Nordicille erillinen projekti. Se on tapa järjestää tapahtuma – nyt ja seuraavat 25 vuotta.

Lähde- ja benchmark-viitekehys

Ruka Nordicin vastuullisuusohjelma pohjautuu FIS:n Snowball Guide - ja Sustainable Procurement Guide -oppaisiin, jotka ohjaavat tapahtuman vastuullisuussuunnittelua, hankintoja ja tulosten seurantaa. Kotimaisena vertailukohtana on hyödynnetty Salpausselän kisojen vastuullisuusohjelmaa 2025 sekä kesä–elokuussa 2026 toteutettuja sidosryhmähaastatteluja. Näiden pohjalta ohjelma on sovitettu Ruka Nordicin toimintaympäristöön, painottaen pohjoista luontoa, talviurheilua, kestäviä matkaketjuja, paikallista elinvoimaa ja kansainvälistä FIS-yhteistyötä.

Liite 1. Ruka Nordicin vastuullisten hankintojen tarkistuslista

Tätä tarkistuslistaa käytetään soveltuvissa hankinnoissa ennen tilauksen tekemistä. Kaikki kohdat eivät ole merkityksellisiä jokaisessa hankinnassa.

Hankinnan arviointi

0/10 tarkistettu

- ☐ Onko hankinta välttämätön tapahtuman toteuttamiseksi?
- ☐ Voidaanko tarvittava tuote tai palvelu vuokrata, lainata, korjata tai käyttää uudelleen?
- ☐ Onko materiaalien kestävyys, alkuperä ja käytöstä poistaminen huomioitu?
- ☐ Voidaanko kuljetuksia yhdistää tai vähentää?
- ☐ Onko ympäristövaikutusten vähentäminen huomioitu valintaperusteissa?
- ☐ Onko hankinnan ihmisoikeus-, työolo- ja eettiset riskit arvioitu hankinnan luonteen edellyttämällä tavalla?
- ☐ Onko toimittajalle kerrottu sovellettavat vastuullisuusvaatimukset?
- ☐ Onko soveltuvat vastuullisuusvaatimukset kirjattu tarjouspyyntöön tai sopimukseen?
- ☐ Onko toimittajan sitoumuksista tai vastuullisuustiedoista saatavilla näyttöä?
- ☐ Onko hankinnan toteutuksesta ja tuloksista sovittu dokumentointitapa?

Dokumentointiin kirjataan vähintään: hankinnan nimi, vastuuhenkilö, sovelletut kriteerit, toimittaja, arvioidut riskit, sovitut toimenpiteet ja tarvittaessa tulokset. Jos jokin olennainen kriteeri ei täyty, poikkeama ja sen perustelu kirjataan.

Liite 2. Toimittajan vastuullisuussitoumuksen mallipohja

Tätä mallia voidaan soveltaa Ruka Nordicin tarpeisiin ja hankinnan kokoon sopivalla tavalla.

Ruka Nordicin toimittajan vastuullisuussitoumus

Toimittajan nimi: _____

Hankinta tai palvelu: _____

Yhteyshenkilö: _____

Toimittaja sitoutuu soveltuvin osin seuraaviin periaatteisiin:

1. Noudatamme toimintaamme sovellettavia lakeja, määräyksiä ja sopimuksia.
2. Kunnioitamme ihmisoikeuksia ja edistämme asianmukaisia, turvallisia ja syrjimättömiä työoloja.
3. Emme hyväksy pakkotyötä, lapsityövoimaa, syrjintää tai muuta vakavaa työelämän väärinkäyttöä.
4. Pyrimme vähentämään hankintaan liittyviä ympäristövaikutuksia ja tarpeetonta materiaalien käyttöä.
5. Selvitämme mahdollisuudet uudelleenkäyttöön, vuokraamiseen, korjaamiseen ja kierrätykseen.
6. Pyrimme vähentämään tarpeettomia kuljetuksia ja pakkausmateriaaleja.
7. Annamme pyydettäessä hankintaan liittyvät olennaiset vastuullisuustiedot ja ilmoitamme sovittujen vaatimusten toteutumiseen vaikuttavista merkittävistä poikkeamista.
8. Teemme yhteistyötä Ruka Nordicin kanssa sovittujen vastuullisuustoimien kehittämiseksi ja toteutumisen arvioimiseksi.

Hankintakohtaiset lisävaatimukset:

Toimittajan edustajan nimi ja tehtävä: _____

Päivämäärä: _____

Allekirjoitus: _____